

Arts én weldoener

Artsen zijn weldoeners van nature. Ze zetten zich onvermoeibaar in om patiënten de zorg te geven die ze nodig hebben. Sommige dokters doen daar nog een schepje bovenop. In deze editie portretteren we drie medisch specialisten die hun tijd, kennis en ervaring óók beschikbaar stellen voor het goede doel.

TEKST HEDDA SCHUT | BEELD MANON VAN DER ZWAAL

Sara Sahba, aios kindergeneeskunde UMC Utrecht, medeoprichter en adjunct-directeur EKANN

‘Het is de aard van dit beestje: ik leef voor betere zorg aan alle kinderen’

‘Als éénjarige kwam ik met mijn gevluchte ouders naar Nederland. Ik heb daaraan uiteraard geen actieve herinnering, maar de reis is wel wat mij verbindt met andere vluchtelingenkinderen. Ik zou als het ware met hen gespeeld kunnen hebben in het asielzoekerscentrum. Die overeenkomst werd mijn drijfveer. Al voor mijn studie verdiepte ik me in thema’s als inclusie en diversiteit. Zorg en gezondheid moeten naar mijn overtuiging rechtvaardig worden verdeeld, ik denk dan met nadruk ook aan vluchtelingenkinderen.

Als student kwam ik in contact met kinder- en tropenarts Albertine Baauw, een inspirerende vrouw die onder andere met vluchtelingenkinderen werkt. Als visionair bedacht zij het Expertisecentrum Kinderen en Adolescenten Nieuw in Nederland (EKANN), dat we vanaf 2022 samen hebben opgezet. Dit landelijke expertisecentrum – met als belangrijkste pijlers advies en signalering – helpt artsen en andere zorgprofessionals met vragen over vluchtelingenkinderen in hun dagelijkse praktijk. Deze kinderen kampen vaak met een complexe gezondheidsproblematiek. We delen onze expertise en ervaringen om deze kwetsbare groep de best mogelijke zorg te kunnen bieden.

Ik combineer dit werk bewust met mijn opleiding tot kinderarts, omdat ik ervan overtuigd ben dat die combinatie me een veel betere kinderarts maakt. Ik wil iets blijvends maken van EKANN. Er is duidelijk behoefte aan onze kennis en dat zal alleen maar toenemen. De eerste jaren ben ik de drijvende kracht geweest achter de stichting, maar inmiddels wordt die gedragen door meer dan tien bevlogen dokters, grotendeels op vrijwillige basis.

Onze steen in de vijver heeft veel beweging opgeleverd, en onze dienstverlening groeit dankzij diverse fondsen. Ik hoop dat EKANN geïnstitutionaliseerd raakt, zodat we de zorg voor deze kwetsbare kinderen structureel kunnen verbeteren. Toegegeven, dit werk is uitdagend en kost energie, ook omdat het me emotioneel soms best kan raken. En het vraagt creativiteit en inzet om mijn beide werelden te combineren. Maar uiteindelijk is het de aard van dit beestje: ik leef voor betere zorg aan alle kinderen. Voor mij slaat de balans daardoor altijd positief uit.’

Melinda Witbreuk, kinderorthopedisch chirurg, Amsterdam UMC en OLVG

‘Het is interessant op plekken te komen waar de medische zorg minder goed is ontwikkeld dan in Nederland’

Ik word blij elke keer als ik terugkom in Harapan Jaya, een rehabilitatie- en revalidatiecentrum op het Indonesische eiland Sumatra. Daar opereer ik kinderen uit arme gezinnen en geef ik onderwijs aan assistenten in opleiding. Ik doe dit vrijwilligerswerk - een paar weken in februari - al zestien jaar lang, het geeft me het gevoel terug te gaan naar familie. Het is er altijd gezellig, met een hoop plezier, en door de goede zorgen van de zusters van het centrum kan ik me totaal op mijn werk richten. Omdat de medische zorg in Indonesië sterk is verbeterd, ben ik minder gaan opereren en me meer gaan toeleggen op dokters opleiden. Onderwijs geven vind ik nu eenmaal verschrikkelijk leuk. Aan de universiteit in Medan geef ik in die periode ook les en de assistenten gaan mee naar Harapan Jaya om te leren opereren. Ik heb een blij beroep, omdat je als kinderorthopedisch chirurg kinderen functioneel beter kunt maken. Een klompvoet in Nederland behandelen is overigens anders dan in Indonesië, waar je complexere, extremere gevallen ziet. De patiëntenstroom daar is eindeloos. In die elementen zit voor mij de uitdaging, de meerwaarde. Ik kan van betekenis zijn voor kinderen daar die deze zorg nodig hebben. En door vakgenoten les te geven blijf ik alert en op de top van wat ik moet weten van mijn vak. Voor dit vrijwilligerswerk neem ik vaak extra vakantieweken op. Het is keihard werken, maar het geeft me ook veel energie. Het is interessant op plekken te komen waar de geneeskunde en medische zorg minder goed zijn ontwikkeld dan in Nederland en daar de trucjes die ik in de operatiekamers heb geleerd te mogen doorgeven. Ik doe dat ook voor de European Paediatric Orthopaedic Society (EPOS). Binnenkort gaan we met een klein groepje naar Armenië om daar les te geven. Er zitten helaas maar 24 uur in een dag. En je wilt goede zorg voor iedereen. Daarvoor zet ik me graag in, al moet ik uiteindelijk ook genoeg nemen met het idee dat ik gewoon een schakel ben in het grote geheel.’

Patricia Doelitzsch, gynaecoloog
Dokters van de Wereld

‘Dit vrijwilligerswerk verrijkt me en verruimt mijn kijk op de wereld’

‘Dokter worden en aan ontwikkelingshulp doen. Dat wilde ik als kind al. Ik denk door de schrijnende beelden van hongersnoden op televisie die als kind veel indruk op me maakten. Het idealisme bleef ik altijd houden, maar ontwikkelingshulp doen, kwam er niet van. Toch wilde ik graag op een plek werken waar je écht het verschil kunt maken. Als gynaecoloog vond ik dat niet in de zorg, terwijl mijn verlangen iets goeds te willen doen, bleef. Ik kwam op het spoor van Dokters van de Wereld, een onafhankelijke organisatie die in actie komt voor mensen die worden uitgesloten van gezondheidszorg of daarin barrières ervaren. Dokters van de Wereld biedt medische zorg, geeft voorlichting en helpt deze mensen de juiste zorg te krijgen. Ik werk daar nu één tot twee dagen in de week als vrijwillig gynaecoloog. Op mijn spreekuur zie ik vooral ongedocumenteerde vrouwen die om allerlei redenen naar Nederland zijn gekomen of gevlucht, en hier geen ziektekostenverzekering kunnen krijgen. Mijn werk bestaat vooral uit hulp bij anticonceptie en ongeplande zwangerschappen; daarnaast komt alles op gynaecologisch gebied voorbij. Niet alle verhalen zijn even schrijnend, maar 350 euro voor een gynaecologisch consult in een ziekenhuis kunnen deze vrouwen niet betalen. Onze hulp is gratis, al vragen we een bijdrage als iemand inkomen heeft. Dit werk is anders georganiseerd dan in een ziekenhuis, waar veel meer voor je is geregeld. Hier moet je vaak improviseren; dat is voor mij juist een mooi leermoment. Ik werk met veel plezier bij Dokters van de Wereld en het geeft me veel voldoening. Niet alleen omdat mensen blij en dankbaar zijn dat ze geholpen worden, maar ook omdat ik iets kan terugdoen voor de samenleving, voor mensen in moeilijke omstandigheden. Dit vrijwilligerswerk verrijkt me en verruimt mijn kijk op de wereld. Ik besef des te meer hoe bevoorrecht wij in dit land zijn.’

Er werken hier veel vrijwillige, jonge dokters die nog aan het begin staan van hun carrière. Bewonderenswaardig dat zij hiervoor tijd vrijmaken! Mijn werk opent inmiddels ook de ogen van mensen in mijn omgeving, zij zien dat situaties vaak genuanceerder liggen dan gedacht. Dat is een prettige bijkomstigheid. Er vindt een enorme verrechtsing plaats en door mijn ervaringen te delen, hoop ik daarin enig tegenwicht te bieden.’